

بخیل کیست؟ بخل مادی و بخل علمی و مطالعاتی چیست؟

بخیل کسی است که از انجام وظایف الهی و انسانی‌اش سر باز زند لذا بخل، قلمرویی به وسعت تمامی روح آدمی دارد و کلیه تنگ‌نظری‌ها و خست‌ها را در برمی‌گیرد.

امام علی (ع) می‌فرمایند:

بخیل کسی است که از انجام وظایف الهی و انسانی‌اش سر باز زند لذا بخل، قلمرویی به وسعت تمامی روح آدمی دارد و کلیه تنگ‌نظری‌ها و خست‌ها را در برمی‌گیرد.

حجت‌الاسلام و المسلمین محمدرضا خمیری، مدرس حوزه و دانشگاه با بیان اینکه انسان‌ها به سه دسته تقسیم می‌شوند، گفت: افرادی که چه از نظر مادی و چه از لحاظ معنوی و علمی دست و دل باز بوده و از بخشش به دیگران دریغی ندارند ولی دسته دیگری هستند که در هر شرایطی از کمک و خیر رساندن به سایرین خودداری می‌کنند.

وی افزود: در نهایت افراد معتدل و میانه‌رو هستند که با در نظر گرفتن شرایط بخشش و یا در صورت لزوم امساک می‌کنند.

وی با بیان اینکه بخل در اسلام مردود دانسته شده عنوان کرد: خساست تنها در مسائل مادی خلاصه نشده و مباحث علمی و مطالعاتی را هم در بر می‌گیرد. برخی افراد نه تنها خیزشان به دیگری نمی‌رسد بلکه سایرین را هم از بخشش منع می‌کنند و در آیات قرآن هم به این افراد اشاره شده است.

این مدرس حوزه با اشاره به آیه‌ای از قرآن کریم مبنی بر اینکه "نه خیلی دست خود را کاملاً باز بگذاریم و نه کامل بسته نگهدارید" افزود: در هنگام بخشش مال و قسمت کردن آن با سایرین باید خانواده خود را هم در نظر بگیریم و کاری نکنیم که آن‌ها در سختی قرار گیرند، بلکه باید به آیات الهی توجه کرده و راه اعتدال را در پیش گیریم.

خمیری خاطر نشان کرد: منطق اسلام منطق اعتدال و میانه‌روی بوده بنابراین بخیل کسی است که در وهله اول سوءظن به خدا دارد و فکر می‌کند که اگر امروز به دیگری کمک کند فردا روزی برای او نمی‌رسد که نوعی سوءظن نسبت به خالق هستی است. این در حالی است که وقتی ما شاخه‌های اضافی درختی را حرص می‌کنیم فرصتی است برای رشد شاخه‌های جوانتر. انسان هم با بخشش مال خود ثمرات بسیاری را از طرف خداوند شامل حال خود می‌کند.

وی گفت: افراد بخیل در روند جامعه هم اخلاص ایجاد می‌کنند، زیرا اگر به نیازمندان و از کار افتادگان کمک‌های لازم نرسد؛ با آسیب‌های اجتماعی بسیاری مواجه خواهیم شد. بخل گاهی اوقات تنها جنبه تنگ‌نظری پیدا می‌کند به این معنا که او حتی نیاز مالی هم ندارد ولی با خود می‌گوید کسی به من کمک نکرد پس من هم سودی به دیگران نمی‌رسانم.

خمیری در پایان با بیان اینکه خساست می‌تواند در تمام ابعاد فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی جامعه نمود پیدا کند، تاکید کرد: برای بخشش باید اول خانواده و اقوام نزدیک خود را در نظر داشته باشیم و به آنها کمک کنیم و در مرحله بعد به سایر کشورها توجه داشته باشد. برای مثال کشور سومالی که مردم آن روزهای سختی را می‌گذرانند و ما با انقاهایمان می‌توانیم برکات خداوند را شامل حال خود سازیم.